

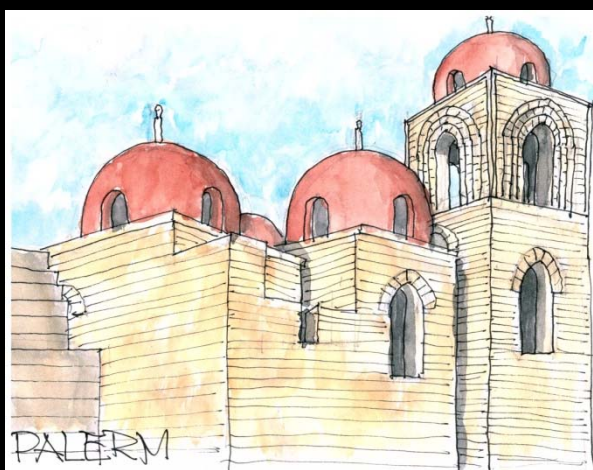

ENRIC DILMÉ
dr. arquitectura

LES VOLTES A LA VIDA QUE D

Per Martin Heidegger¹ som en la mesura que habitem. Ser a la terra com a mortals significa: **habitar**. És el que fem cada dia, és la nostra quotidianitat, és: **habitual**. Hem transformat el món segons les nostres necessitats i per disposar d'ambients controlats hem aixecat edificis.

Les construccions configuren el nostre entorn existencial i quan, a banda de cobrir les demandes funcionals, atreurem valors estètics parlem d'**arquitectura**. El valor expressiu d'un edifici ens arriba per la vista a través de la **forma**, la **textura** i el **color**². Es tracta de variables plàstiques que si sintonitzen amb els nostres gustos ens deixaran una marca indeleble, quelcom que recordarem amb satisfacció.

Vista des de la Rocca Scaligera a Sirmione; península sobre el llac de Garda a la província de Brescia (dibuix E.Dilmé.2015). Cúpules rosades de l'església de San Giovanni degli Eremiti a Palerm, Sicília (dibuix E.Dilmé.2008). Les dues representacions són exemples d'edificacions que retenim en la memòria amb delit pel fort efecte estètic que desperten.

Passat el rigor purista del Moviment Modern, hem tornat a gaudir de l'**expressivitat de la construcció tradicional**. L'enginy en la utilització dels materials naturals –o poc manipulats- a través de tècniques afinades, generació rere generació no deixen de sorprendre'ns en resoldre hàbilment les exigències estructurals i formals amb pocs elements. En el cas de les voltes, ens meravella com es pot sostenir un soler dibuixant una fina closca enganxant una rajola darrere d'una altra.

Es tracta d'una tècnica manual que necessita personal experimentat: **el mestre de voltes**. Cada mestre té la seva forma de fer, que evoluciona d'una feina a una altra i, en conseqüència, no hi ha cap volta igual per molt que comparteixin dimensions i requeriments estructurals. Això és el que les

¹ "Construir, habitar, pensar", Conferències i articles, Madrid, 1994.

² Al nostre entendre, ningú ha explicat millor la construcció arquitectònica que els professors: J.L.González Moreno-Navarro, A.Casals i A.Falcones de Sierra en l'obra en tres toms "Les Claus per a construir l'arquitectura" (Barcelona,2001) de la que ens declarem deutors.

ENRIC DILMÉ
dr. arquitectura

fa úniques, la mà del mestre. La tria i combinació de les diferents tonalitats de la rajola –encara més accentuada si és de factura manual-, el gruix i l'execució de la junta o el dibuix de la cara visible de la volta³ assoleixen, en mans del mestre, qualitats sensorials que ens transmeten una forta impressió estètica, quelcom que ens revitalitza, quelcom que, en definitiva ens dóna vida.

Signatura de l'autor, el mestre de voltes valencià Salvador Gomis. (Hotel Rosaleda-Encamp-Andorra).

Vista de la nova volta de l'hotel Rosaleda d'Encamp, tot just acabada amb la suggestiva tesxtura i variació cromàtica

³ Per a una aproximació en l'execució de les voltes podeu repassar els anteriors escrits: El secret amagat de l'Hotel Rosaleda: les voltes de maó de pla i Fem una volta? (www.enricdilme.com).

ENRIC DILMÉ
dr. arquitectura

El mateix Salvador Gomis, amb la col·laboració de Salvador Tomás (Universitat Politècnica de València), fent una paella com a bandera de la volta, tal com feia Rafael Guastavino quan tancava una comanda. Davant d'ells la rajola signada per part dels tècnics implicats en l'obra que quedarà com a càpsula del temps en l'extradós de la volta.